

Sarajevo, 26.07.2021. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
19.07.2021. - 23.07.2021.

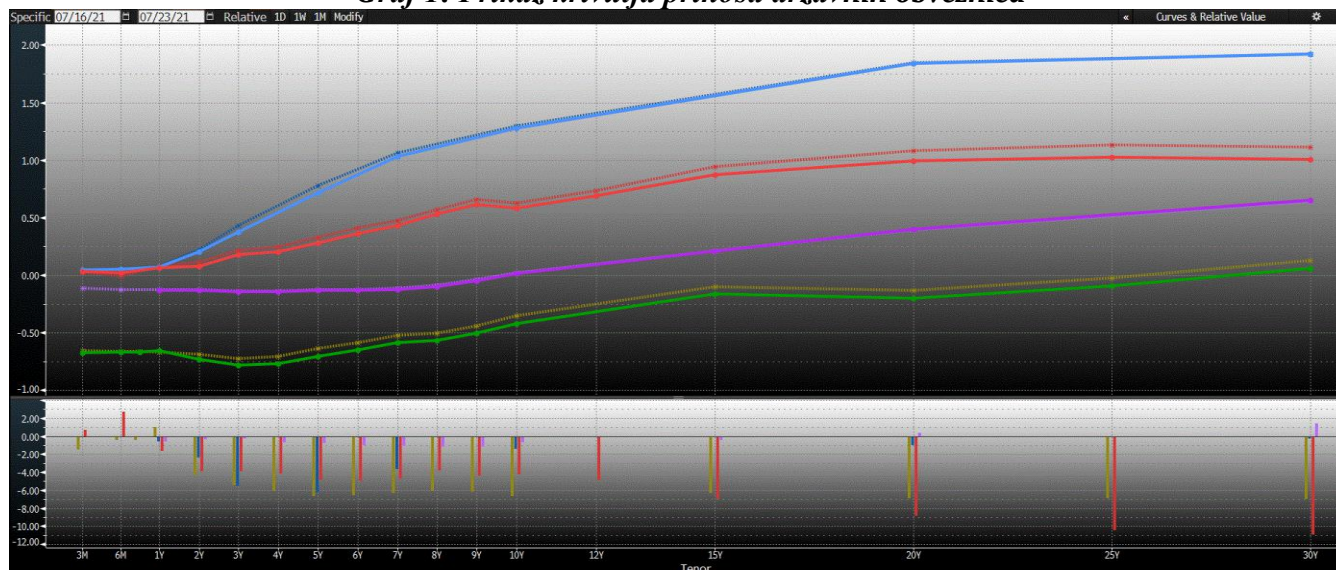
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	16.7.21	-	23.7.21	16.7.21	-	23.7.21	16.7.21	-	23.7.21	16.7.21	-	23.7.21
2 godine	-0,68	-	-0,73	0,22	-	0,20	0,12	-	0,08	-0,12	-	-0,13
5 godina	-0,64	-	-0,70	0,77	-	0,71	0,33	-	0,28	-0,12	-	-0,13
10 godina	-0,35	-	-0,42	1,29	-	1,28	0,63	-	0,58	0,03	-	0,02

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	16.7.21	-	23.7.21
3 mjeseca	-0,644	-	-0,661
6 mjeseci	-0,665	-	-0,669
1 godina	-0,655	-	-0,647

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 23.07.2021. godine (pune linije) i 16.07.2021. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone smanjeni su i tijekom proteklog tjedna. Prinosi njemačkih obveznica su zabilježili pad između 1 i 4 bazna boda, dok su prinosi italijanskih i španjolskih obveznica smanjeni između 1 i 5 baznih bodova.

ECB je u četvrtak održala sjednicu, na kojoj je, u skladu s očekivanjima, zadržala sve vodeće kamatne stope nepromijenjenim, te je referentna kamatna stopa i dalje 0,0%. Nakon sjednice **priopćene su i revidirane smjernice o budućem kretanju kamatnih stopa prema kojima UV očekuje da će ključne kamatne stope ostati na trenutnim ili nižim razinama sve dok ne uvide da se inflacija približava razini od 2%, znatno nakon kraja razdoblja prognoza ECB, kao i da ista ostane održiva „tijekom ostatka prognoziranog vremenskog okvira“.** Također, dodano je da će situacija s aktuanim kamatnim stopama ostati nepromijenjena sve dok se ne potvrdi progres u smislu da je inflacija

dovoljno napredovala kako bi bila konzistentna sa stabilizacijom na razini od 2% tijekom srednjeg roka. Predsjednica Lagarde je izjavila da bi navedeno trebalo da bude shvaćeno kao „otprilike sredina njihovih trogodišnjih projekcija“. S druge strane, Lagarde je naglasila da ECB nije „potcrtala“ da je posvećena održavanju trajne stimulativne monetarne politike kako bi se dostigla ciljana razina inflacije. Usporedbe radi, posljednje prognoze ECB ukazuju na očekivani pad stope inflacije u eurozoni na razinu od 1,4% do 2023. godine. Vezano za pitanje dodatnih informacija o odlukama kriznih mjera, Lagarde je navela rujan, kada se očekuje objavljivanje novih ekonomskih prognoza. Ekonomisti za sada očekuju da će PEPP program biti obustavljen nakon ožujka 2022. godine, kao što je i planirano. Član UV ECB Villeroy de Galhau je izjavio da je za sada u potpunosti opravdano zadržati prilagodljivu monetarnu politiku. Također, dodao je da ECB neće razmotriti povećanje kamatnih stopa sve dok inflatorne projekcije ne pokažu inflaciju od 2% u razdoblju između 12 do 18 mjeseci.

Jedan od kreatora monetarne politike ECB Wunsch je istaknuo da nije ugodno obvezati se na visinu kamatne stope u narednih 5-6 godina, ali da se kamatne stope i dalje nalaze daleko od uvjeta kada bi se moglo razmatrati povećanje ovih stopa. Drugi član UV ECB Weidmann je izjavio da UV ECB, u osnovi, prihvata da je trenutna ekspanzivna monetarna politika odgovarajuća.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	SRPANJ	60,0	60,6	59,5
2.	PMI indeks prerađivačkog sektora – EZ (prelim.)	SRPANJ	62,5	62,6	63,4
3.	PMI indeks uslužnog sektora – EZ (prelim.)	SRPANJ	59,3	60,4	58,3
4.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.)	SRPANJ	-2,6	-4,4	-3,3
5.	Output građevinskog sektora – EZ (G/G)	SVIBANJ	-	13,6%	45,2%
6.	Bilanca tekućeg računa – EZ (u milijardama EUR)	SVIBANJ	-	11,7	22,1
7.	Bilanca tekućeg računa – Italija (u milijardama EUR)	SVIBANJ	-	3,88	6,65
8.	Industrijske prodaje – Italija (G/G)	SVIBANJ	-	40,2%	105,1%
9.	Proizvođačke cijene – Njemačka (G/G)	LIPANJ	8,6%	8,5%	7,2%
10.	Potrošnja stanovništva – Nizozemska (G/G)	SVIBANJ	-	8,8%	9,7%
11.	Stopa nezaposlenosti – Nizozemska (G/G)	LIPANJ	-	3,2%	3,3%

SAD

Plan predsjednika Bidena da usvoji dvostranački infrastrukturni paket vrijedan 1,2 bilijuna USD se suočava s dodatnim testom, dok čelnik većine demokrata u Senatu Schumer prednjači s planiranim proceduralnim izglasavanjem usprkos zahtjevima republikanaca da se glasovanje odgodi. S obzirom na to da se nisu uspjeli dogovoriti oko dvostranačkog infrastrukturnog paketa, glasovanje u vezi s ovim fiskalnim poticajem se očekuje tijekom ovog tjedna.

Pritisak koji se vrši na predsjednika Feda Powella, da što prije krene sa smanjenjem programa kvantitativnih olakšica je opravdan nedavnim kretanjem prinosa na obveznice, dok se investitori brinu da bi ekonomski oporavak mogao biti usporen zbog širenja delta soja Covid19. Ne očekuje se da će zvaničnici Feda signalizirati smanjenje podrške ekonomiji na sastanku FOMC-a koji se održava tijekom ovog tjedna, ali će se raspravljati o tome kako smanjiti program kada za to dođe vrijeme. Mišljenje ekonomista sa Bloomberg-a je da delta soj prijeti da uspori tempo oporavka, a ne i da u osnovi promijeni putanju oporavka.

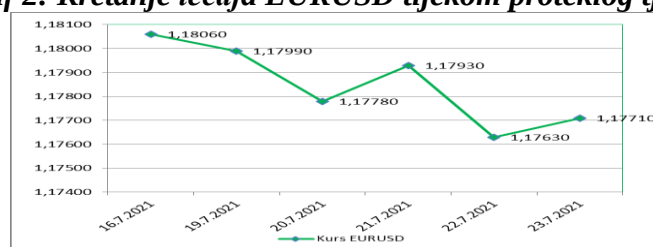
Predsjednik Biden je odbacio zabrinutost zbog trajne inflacije u razdoblju dok se ekonomija oporavlja od pandemije, upozoravajući da će restoranima i ugostiteljskom sektoru trebati više vremena da se oporave. Predsjednik Feda iz Mineapolisa Kashkari je izjavio da su se mnogi američki sektori suočili sa naglo rastućim cijenama i da se bore da se prilagode ponovnom otvaranju ekonomije. Dodao je da je američka ekonomija prošla kroz naglo zatvaranje prije godinu dana, a sad prolazi kroz ponovno otvaranje, pa se mnogi sektori ekonomije trude da se prilagode tim promjenama. Kashkari je izjavio da se slaže sa predsjednikom Feda Powellom da će se ekonomija vratiti u normalnije cjenovno okruženje kada se prilagodi ponovnom otvaranju.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	NAHB indeks tržišta nekretnina	SRPANJ	81	80	81
2.	Indeks započelih kuća (M/M)	LIPANJ	1,2%	6,3%	2,1%
3.	Građevinske dozvole (M/M)	LIPANJ	0,7%	-5,1%	-2,9%
4.	MBA aplikacije za hipotekarne kredite	16. srpnja	-	-4,0%	16,0%
5.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	17. srpnja	350.000	419.000	368.000
6.	Kontinuirani zahtjevi	10. srpnja	3.100.000	3.236.000	3.265.000
7.	Indeks raspoložnja potrošača	18. srpnja	-	51,5	52,2
8.	Vodeći indeks	LIPANJ	0,8%	0,7%	1,2%
9.	Prodaja postojećih kuća (M/M)	LIPANJ	1,7%	1,4%	-1,2%
10.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	SRPANJ	62,0	63,1	62,1
11.	PMI indeks uslužnog sektora P	SRPANJ	64,5	59,8	64,6
12.	Kompozitni PMI indeks P	SRPANJ	-	59,7	63,7

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio pad sa razine od 1,1806 na razinu od 1,1771.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Član MPC BoE Haskel je izjavio da redukcija monetarnih stimulansa u doglednoj budućnosti nije prava opcija, usprkos rastućoj inflaciji, čime se distancirao od kolega koji su prošlog tjedna izjavili da bi restriktivnija monetarna politika možda mogla biti potrebna. Prema njegovom mišljenju, rizici preventivnog pooštrevanja monetarne politike bi umanjili oporavak tijekom razdoblja privremenog rasta inflacije iznad ciljane razine, te je zaključio da u doglednoj budućnosti restriktivnija monetarna politika nije odgovarajuća. Velika Britanija će izmijeniti plan trgovine sa 70 zemalja u razvoju kroz snižavanje carina i pojednostavljenje pravila, što predstavlja najnoviji korak ka promoviranju slobodne globalne trgovine nakon što je povratila kontrolu nad trgovinskom politikom nakon Brexita.

Financial Times je objavio vijest da ministar financija ima veoma limitiran prostor da poduzme nove dugoročne obveze ove jeseni, iako se porezni prihodi oporavljaju brže od očekivanja, zahvaljujući poboljšanju ekonomskih očekivanja. U svakom slučaju, prema novim projekcijama za javne financije, pozajmice javnog sektora bi tijekom 2021/22. godine mogle da budu za oko 30 milijardi GBP niže od 234 milijardi GBP, koliko je planirano u proračunu iz ožujka.

Viceguverner BoE Broadbent je izjavio da trenutni rast cijena vjerojatno neće kreirati dugoročne inflatorne pritiske, ali središnji bankari treba da nastave da prate nedostatke na tržištu rada nakon pandemije Covid19. Među glavnim kreatorima politika u BoE pojavile su se podjele zbog potrebe za ublažavanjem monetarnih stimulansa, te je Broadbent istaknuo da se ne slaže sa stavovima drugih kreatora monetarne politike, poput Saundersa, koji strahuju da će se inflacija iznad ciljane razine nastaviti. Iz BoE je priopćeno da će prihvatiti "zelene obveznice" koje će emitirati Vlada Velike Britanije krajem ove godine kao dio programa kvantitativnih olakšica, a bit će prihvaćene i kao kolateral za druge svrhe unutar monetarne politike.

Ubrzani ekonomski oporavak u Velikoj Britaniji koji je uslijedio nakon pandemije je oštro usporen u srpnju pod utjecajem novog vala širenja zaraze koje je prisililo tisuće radnika da se samoizoliraju, što je pravilo Vlade uvedeno s ciljem limitiranja širenja virusa. Supermarketi i prevoznici ističu da manjak radne snage otežava obnavljanje zaliha i isporuku robe u prodajnim objektima.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Rightmove cijene kuća (G/G)	SRPANJ	-	5,7%	-
2.	Pozajmice javnog sektora (u mlrd GBP)	LIPANJ	21,5	22,0	19,9
3.	GfK povjerenje potrošača	SRPANJ	-8	-7	-9
4.	Maloprodaja (G/G)	LIPANJ	9,5%	9,7%	24,6%
5.	PMI prerađivački sektor P	SRPANJ	62,4	60,4	63,9
6.	PMI uslužni sektor P	SRPANJ	62,0	57,8	62,4

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR, dok je deprecirala u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad sa razine od 0,85766 na razinu od 0,85589, dok je tečaj GBPUSD smanjen sa razine od 1,3767 na razinu od 1,3748.

JAPAN

Olimpijske igre su službeno otvorene u petak i pored pritiskom izvanrednog stanja proglašenog u Tokiju. Premijer Japana Suga se suočava s izazovom da ispuni obećanje da će osigurati uspjeh Olimpijskih igara, istovremeno sprečavajući širenje pandemije Covid19 tijekom Olimpijskih igara. Situacija sa Covid19 se pogoršava, pa je broj zaraženih u četvrtak u Tokiju dosegao maksimum od 1.979 dnevno u posljednjih šest mjeseci. Pojedini stručnjaci za zarazne bolesti upozoravaju da bi sljedećeg tjedna taj broj mogao premašiti 3.000.

U mjesečnom izvješću Vlade Japana je naglašeno da se velika pažnja treba posvetiti načinu na koji kretanje pandemije utječe na domaću ekonomiju, kao i na zemlje u inozemstvu. Rastuće globalne cijene roba će vjerojatno potaknuti inflaciju, ali samo privremeno, i to u manjoj mjeri nego u zemljama na zapadu. BoJ je upozorila da s obzirom na to da je inflacija potaknuta snažnom inozemnom tražnjom, korporativni profiti će biti pogođeni višim uvoznim troškovima, koji će nadmašiti koristi izvoza. U izvješću BoJ je navedeno da će temeljni rast cijena dobara trenutno pogoršati uvjete trgovine Japana, ali da će to biti nadmašeno pozitivnim učincima, poput rasta izvoza i kapitalne potrošnje.

Stopa inflacije u lipnju je povećana sa -0,1% na 0,2% godišnje, što predstavlja najveći rast u posljednjih više od godinu dana. Ovo povećanje je uslijedilo najvjerojatnije sa rastom cijene energije za 4,6%. Međutim, ekonomski rast, vođen uglavnom većim troškovima energije, je bio mnogo manji od ekonomskog rasta u drugim zemljama zbog slabe potrošnje, čime su se pojačala očekivanja da će BoJ biti primorana da zadrži masivne poticaje.

Zamjenik guvernera BoJ Amamiya je izjavio da bi se ekonomija mogla oporaviti brže nego što se očekuje već naredne godine ukoliko se ubrza cijepljenje, dajući time optimistična očekivanja u vezi s oporavkom, čak i kada pandemija Covid19 opterećuje potrošnju. Amamiya je dodao da BoJ ima dovoljno prostora da preduzme dodatne korake za monetarne olakšice, uključujući i smanjivanje kratkoročnih i dugoročnih kamatnih stopa.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije (G/G)	LIPANJ	0,2%	0,2%	-0,1%
2.	Trgovinska bilanca (u milijardama JPY)	LIPANJ	460,0	383,2	189,4
3.	Izvoz (G/G)	LIPANJ	46,2%	48,6%	49,6%
4.	Uvoz (G/G)	LIPANJ	28,2%	32,7%	27,9%
5.	Prodaje u supermarketima (G/G)	SVIBANJ	-	1,7%	2,9%
6.	Porudžbine strojnih alata (G/G)	LIPANJ	-	96,6%	141,9%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast sa razine od 129,95 na razinu od 130,11. JPY je blago deprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast sa razine 110,07 na razinu od 110,55.

NAFTA I ZLATO

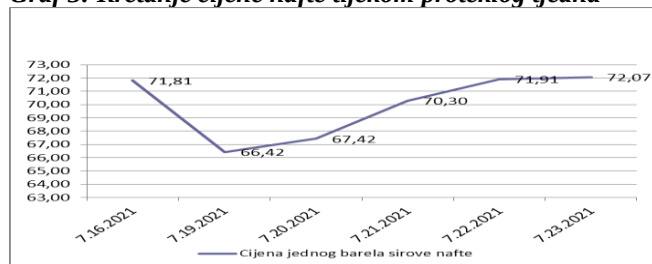
Na otvaranju njujorške burze u utorak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 71,81 USD (60,83 EUR). Početkom tjedna cijena nafte je zabilježila oštar dnevni pad od 7,51%, nakon što su članice OPEC+ postigle sporazum o postupnom povećanju proizvodnje, te zbog globalne zabrinutosti od ubrzanog širenja delta soja virusa Covid19, pri čemu mnoge zemlje širom svijeta razmatraju pooštavanje restrikcija slobode kretanja ili su već to uvele. Takvi ishodi bi mogli ugroziti globalnu tražnju za ovim energentom, što je i vodilo padu cijene. Ubrzano širenje delta soja zabilježeno je u SAD, Velikoj Britaniji i Japanu, pa i šire.

Narednih dana cijena se postupno oporavljala, ali je i dalje bila pod silaznim pritiscima pod utjecajem izraženih neizvjesnosti zbog povećanog broja zaraženih virusom Covid19.

Sredinom tjedna su objavljeni podaci EIA o stanju zaliha nafte u SAD koji su pokazali da su zalihe povećane za 2,1 milijun barela u tjednu koji je završio 16. srpnja. Analitičari su očekivali pad zaliha za 4,6 milijuna barela. U narednim danima cijena je nastavila da bilježi rast pod utjecajem očekivanja da će doći do smanjenja ponude do kraja godine, dok se ekonomije postupno oporavljaju od krize izazvane pandemijom. Krajem tjedna cijena nafte je nastavila sa blagom tendencijom rasta, uglavnom pod utjecajem očekivanja da će ponuda ovog energenta ostati uzana u odnosu na oporavak tražnje. OPEC očekuje da će tražnja za naftom rasti za 6,6% tijekom 2021. godine, pri čemu se ekspanzija očekuje u drugoj polovici godine.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 72,07 USD (61,23 EUR). Promatrano na tjednoj razini, cijena nafte je povećana za 0,36%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.812,05 USD (1.534,86 EUR). Tijekom proteklog tjedna cijena zlata je uglavnom imala tendenciju pada, te je zabilježen tjedni pad cijene od 0,55% prvi put u posljednja četiri tjedna. Početkom tjedna cijena zlata nije bilježila značajne promjene i uglavnom je bila pod utjecajem kretanja USD. Sredinom tjedna došlo je značajnijeg pada cijene ovog plemenitog metala, nakon što su se pojavili signali da se smanjuju rizici po ekonomski rast, ali i zbog ponovnog rasta cijena dionica i prinosa u SAD. Sredinom tjedna je već postalo jasno da će zlato zabilježiti prvi tjedni pad cijene u posljednja četiri tjedna, jer investitori procjenjuju da li postoji potreba za daljim monetarnim stimulansima, s obzirom na to da su neke ekonomije na putu otvaranja, dok neke ponovo razmatraju zatvaranje zbog pojačanog širenja delta soja virusa. Cijena zlata je tijekom trgovanja u petak zabilježila pad. Trgovanje zlatom u petak se kretalo u prilično uzanom rasponu pod utjecajem jačanja USD, ali i očekivanja ishoda narednog sastanka FOMC-a koji se održava u ovom tjednu. Pojedini analitičari smatraju da zlato traži nove fundamentalne osnove koje će voditi cijenu zlata, a trenutno one nisu prisutne. Također, analitičari primjećuju i da slabiji realni prinosi i rast broja zaraženih virusom Covid19 nisu dovoljni da značajnije utječu na rast cijene zlata. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.802,15 USD (1.531,01 EUR). Na tjednoj razini cijena zlata je smanjena za 0,55%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

